

- **3,5 Yaş:**Çatışma yaratmadan, başında birinin olmasına gerek olmadan diğer çocuklarla yardımlaşarak oynar. Taklit yaptığı oyunları iyice geliştirmiştir.
- **4 Yaş:**Kendiden küçük çocukları korur. Oyunların basit kurallarını takip edebilir.
- **5 Yaş:**Çocuklar arasında liderlik becerisi gösterir. Oyuncakları giydirme ve hayal ürünü oyunlar oynar.

BİLİŞSEL (DUYUŞSAL) GELİŞİM

- 2.Ay:Gözlerini bir kişi ya da objeye dikip, hareketini takip eder. Farklı ihtiyaçları için farklı tür ağlamaları vardır. Farklı insanların seslerin ayırımına varmaya başlar. Seslere tepki gösterir.
- 4.Ay:Bir oyuncak gördüğünde hareketlenir. Kendine aynada bakmayı sever. Kimi zaman kendi kendine gülümser.
- 6.Ay:İsmi çağrıldığında döner ve bakar. Oyuncakların neler yapabildiğine dikkat eder. Görüş alanından çıkan nesnelere takip eder. Sürekli çevresinde olan insanların yüzlerini tanır. Sesinizin tonunun ne anlama geldiğini bilebilir.

- **9.Ay:**Nesneleri dikkatlice inceler (tersine çevirir, parmaklarını boşluklarına sokar). Oyuncakların elinden alınmasına karşı koyar. Sakladığınızı gördüğü bir nesneyi bulur. “Dur” gibi basit direktifleri uygular.
- **12.Ay:**Birşeyin yapılmaması söylendiğinde duraklar ya da durur. İstediginizde bir nesneyi verir. Örtünün altına saklanan bir oyuncacı bulmak gibi basit problemleri çözebilir. İşler istediği gibi gitmediğinde, yorgun olduğunda ya da bir problemi çözemediğinde huysuzlanabilir. Problem çözme yeteneği gelişmeye başlar. (Ör: kendi açamadığı bir oyuncacığın düğmesini sizin açabildiğinizi biliyorsa, o oyuncacı açmak için size verir).

- **15.Ay:**“Ayakkabılarını getir.” ya da “Kitabı yere bırak.” gibi basit komutları yerine getirebilir. “Hayır!”, “Gel!”, “Bak!” gibi kelimelerin anlamını bilir .Objelerin fonksiyonlarını ve yaptığı hareketlerin sonuçlarını anlamaya başlar. Aynada kendi görüntüsünü tanır.,
- **18.Ay:**“Onu babaya ver” gibi basit komutları yerine getirir. Belli bir rolü taklit ettiği oyunlar oynar (bebeği beslemek, saç taramak, bardağa çay dökmek...)
- **24-30 Ay:**2 aşamalı komutları yerine getirir. Söylediğiniz nesneyi işaret eder. Tanıdığı kişi, nesne ve vücut organlarının adını bilir. Nesneleri 2-3 örtünün altına da saklasanız bulur. Nesneleri renge ya da şekle göre ayırır.

- **2,5-3 Yaş:**2-3 parçalı yapbozları yapar. Elindeki bir nesneyi kitaptaki resimle eşleştirir. Nesneleri renge ya da şekle göre ayırır.
- **3,5 Yaş:**En az 4 rengi bilir. Büyüklük, şekil ve rakam gibi kavramları bilir.
- **4 Yaş:**Birbiri ardına gelen 3 basit komutu yerine getirir. Caddeyi geçerken genellikle 2 yöne de bakar. Birkaç rengi bilir. Saymak kavramını bilir. Biraz sayar. Problemleri tek bir bakış açısından çözer. Zamanı anlamaya başlar. Hikayelerin bazı kısımlarını hatırlar. “Aynı” ve “farklı” kavramlarını bilir.
- **5 Yaş:**10 ya da daha fazla nesneyi sayar. En az 4 rengi doğru söyler. Zaman kavramını daha iyi anlar. Günlük yaşamda kullanılan para, yemek, eşyalar gibi kavramları bilir.

MOTOR VE HAREKET GELİŐİMİ

- **2.Ay:**El ve ayaklarını aktif olarak oynatır. Elleri çoğu zaman açıktır. Karın üstü yatarken başını ve göğsünü kaldırır. Başını dik tutabilir ama hala yardıma ihtiyacı vardır. Nesneleri elinde tutar.
- **4.Ay:**Ellerini kavuőturur, ağzına götürür. Karın üstü yatıyorken kafasını dik tutar, ellerinden destek alarak gövdesinin üstünü kaldırır. Nesnelere uzanır ve onları tutar. Karın üstüdeyken döner ve emekleme hareketini dener. Nesneleri ağzına götürür.
- **6.Ay:**Ayakta tutulduğunda ağırlığı ayaklarına verir. Kendi başına oturur. Nesneleri sallar ve vurur. Nesneleri bir elinden öbürüne geçirir. Her iki elinde de aynı anda ayrı birer nesne tutar. Karın üstü yatarken sırt üstü döner.

- **9.Ay:**Küçük nesnelere parmaklarıyla tutar. Daha rahat hareket eder (emekleme, eşyalara tutunarak yürüme, elleri tutulduğunda yürüme). Bir yere tutunarak ayağa kalkar. Yeme eylemiyle daha ilgilidir. (Biberonunu tutar, yemekleri elle yemeye çalışır.)
- **12.Ay:**Kendi başına ayakta durur. İlk adımlarını atar. Kitabın birden fazla sayfasını aynı anda çevirir. Küçük nesnelere kutuya koyar. Kendi başına yeme yeteneği daha gelişmiştir. (Bebek bardağından su içmeye çalışır). Siz onu giydirirken yardımcı olur.
- **15.Ay:**Yardımsız olarak yürür. Sandalye ve diğer eşyaların üzerine tırmanır. Kaşıkla yemek yer, kendi başına yemek ister.
- **18.Ay:**Kalemle karalar. Yardımsız yürür ve bazen koşar. Topu tekmeler. Oyuncaklarını yerde çekebilir. Kendi başına yemekten keyif alır. Ancak döküp, saçar.

- **24-30 Ay:**Yuvarlaklar ve düz çizgiler çizer. Başarılı bir şekilde koşar. Nadiren düşer. Merdivenlerden iner ve çıkar. Tek ayak üzerinde desteksiz durur. Kitabın sayfalarını tek tek çevirip resimlerine bakarak okur. Kapı kolunu çevirerek kapıyı açar.Ellerini yıkar ve kurular. Çok az dökerek kendi başına yer.
- **2,5-3 Yaş:**3 tekerlekli bisiklete biner. Çocuk makasıyla kağıt keser. Bir tam daireyi çizer. Olduğu yerde zıplar. Tek ayak üzerinde dengede durur. Tuvaletini kendi yapar. Ellerini yıkar. Yardımla kıyafetlerini giyer.
- **3,5 Yaş:**Tek ayak üzerinde kısa bir süre zıplar. Çocuk makasıyla kağıt keser. Yüzünü yardımsız yıkar. Ayakkabı bağları dışında elbiselerini yardımsız giyer ve soyar.

- **4 Yaş:** Tek ayak üzerinde birkaç saniye zıplar. Bir yeri atlayarak geçer. Anlaşılır resimler çizer. En az 3 unsuru belli olan insan resmi çizer (baş, gözler, burun gibi). Bir ya da daha fazla düğmeyi ilikler.
- **5 Yaş:** Kendi başına salıncağa biner. Adını yazar. Tek başına tuvalete gider.

TEŞEKKÜRLER...